Európai Bizottság

A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás 2016-2019

Jogérvé-nyesülés és fogyasztópolitika

A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire segít Önnek választ találni.
Ingyenesen hívható telefonszám (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016
2016 — pp. 48 — 20 × 20 cm

Brussels, 3.12.2015
SWD(2015) 278 final

Print	ISBN 978-92-79-53431-7	doi:10.2838/20061	DS-04-15-858-HU-C
PDF	ISBN 978-92-79-53417-1	doi:10.2838/657263	DS-04-15-858-HU-N

© Európai Unió, 2016
A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Printed in Belgium
Elemiklór-mentes papírra nyomtatva (ECF)

A nemek kőzőtti

egyenlőségre vonatkozó stratégiai kőtelezettségvállalás

2016-2019

Tisztelt Olvasó!

A jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti egyenlőségért felelős biztosként nagy örömömre szolgál, hogy bemutathatom Önnek „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás (2016–2019)" című dokumentumot.

Bár Európa a helyi, nemzeti és európai szintű kemény munkának köszönhetően fokozatosan haladt előre az elmúlt években, a nemek közötti egyenlőség továbbra is lezáratlan ügy. Távol állunk az egyenlőség megvalósításától, különösen olyan területeken, mint a munkaerő-piaci részvétel, a gazdasági függetlenség, a bérek és a nyugdíjak, a vezető pozíciókban érvényesülő egyenlőség, a nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint a külső tevékenységünk során érvényesülő nemek közötti egyenlőség.

Az Európai Uniónak szánt útmutatás érdekében egy Eurobarométer felmérés, a nemek közötti egyenlőség jövőjével foglalkozó fórum és egy interneten bonyolított nyilvános konzultáció segítségével Európa minden részéről gyűjtöttünk álláspontokat. Értékeltük továbbá a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia (2010–2015) erősségeit és gyengeségeit.

Ez a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás (2016–2019) új szakaszt jelent a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására irányuló törekvéseinkben, ugyanakkor továbbra is összpontosít a különösen releváns, kiemelt fellépési területekre. A stratégia öt kiemelt területen végrehajtandó, több mint harminc kulcsfontosságú intézkedést határoz meg, az ütemezésükkel és a nyomon követésükre szolgáló mutatókkal együtt. Ezenfelül hangsúlyozza, hogy valamennyi uniós szakpolitikába és uniós finanszírozási programba be kell építeni a nemek közötti egyenlőség szempontját. Ez lesz az én stratégiám annak garantálására, hogy a nemek közötti egyenlőséget Unió-szerte konkrét intézkedésekkel és tényleges lépésekkel előmozdítsák.

Várom, hogy a következő években Önnel együtt tevékenykedhessek annak biztosítása érdekében, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőség minden eddiginél jobban realitássá váljon.

Věra Jourová

A jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti egyenlőség

1. BEVEZETÉS

A nemek közötti egyenlőség előmozdítása az EU egyik legfontosabb tevékenysége: a nők és férfiak közötti egyenlőség alapvető uniós érték,[1] az egyik uniós célkitűzés[2], emellett a gazdasági növekedés mozgatórugója.[3] Az Unió valamennyi tevékenysége során célul tűzi ki a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítását.[4]

A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó, 2010–2015 közötti időszakra szóló bizottsági stratégia[5] öt kulcsfontosságú cselekvési területet emelt ki:

- **a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlensége,**
- **egyenlő értékű munkáért egyenlő díjazás,**
- **egyenlőség a döntéshozatalban;**
- **méltóság, sérthetetlenség és a nemi alapú erőszak megszüntetése, valamint**
- **a nemek közötti egyenlőség EU-n kívüli előmozdítása.**

Az elmúlt években történt előrelépés,[6] ahogyan azt például a nők esetében eddig regisztrált legmagasabb foglalkoztatási ráta (2014-ben 64%) és a gazdasági döntéshozatalban való fokozódó részvételük tanúsítja. Ezt a növekvő tendenciát azonban az egyéb területeken – például a bér és a jövedelem tekintetében – tapasztalható tartós egyenlőtlenség kioltja.

A 2010-ben meghatározott öt kulcsfontosságú terület mindegyike jelenleg is érvényes. A nemek közötti egyenlőtlenségek kezelésére az elmúlt öt évben irányuló fellépésnek több időre van szüksége ahhoz, hogy az e területeken teendő új intézkedések formájában biztosítsa a szükséges változásokat és támogatást. Ugyanakkor a gazdasági válságból, a digitális technológia gyors terjedéséből, valamint a bevándorlásból és az integrációból fakadó közelmúltbeli társadalmi-gazdasági változások hatást gyakorolnak a nemek közötti egyenlőségre.

Ezért a Bizottság 2016-os munkaprogramjában[7] foglaltak szerint a Bizottság folytatja a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó gyakorlati munkát. További intézkedésekre kerül majd sor, amelyek mind az öt kiemelt területre összpontosítani fognak. Minden szereplőnek erőfeszítéseket kell tennie, ha az élet minden területén, az EU-n belül és kívül is valódi egyenlőséget akarunk elérni a nemek között. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás (2016–2019) a minden szinten – akár európai, nemzeti, regionális vagy helyi szinten – teendő fokozottabb erőfeszítések referenciakerete. A stratégiai kötelezettségvállalás továbbra is megerősíti a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumot (2011–2020).[8]

Kidolgozásához a tagállamok, az Európai Parlament és a különféle érdekeltek egyaránt hozzájárultak, többek között egy nyilvános konzultáció keretében, amelyre csaknem 5 000 válasz érkezett be. A válaszadó szervezetek túlnyomó többsége (94%-uk) a jelenlegi stratégiában megállapított prioritásokat még mindig érvényesnek tartja a jövőbeli kötelezettségvállaláshoz.

1 Az EUSZ 2. cikke.
2 Az EUSZ 3. cikke.
3 OECD, *Closing the gender gap: act now* [A nemek közötti aránytalanság megszüntetése: most lépjünk fel].
4 Az EUMSZ 8. cikke.
5 *A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia, 2010–2015* (COM(2010) 491).
6 Lásd például: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/annual_reports/150324_annual_report_2014_web_en.pdf.
7 COM(2015) 610.
8 Lásd a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács 2011. március 7-i következtetéseit.

Ezt az álláspontot megerősítik a tagállamok is, amelyek szintén elismerik az európai szintű fellépés jelentőségét a referenciakeret biztosítása során.[9] A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kihívásokat egyre több tagállam a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégiákkal vagy cselekvési tervekkel kezeli (lásd az 5. mellékletet). Ezek más-más területekre összpontosítanak és másmás célokat tűznek ki, de mindegyik (lásd a 6. mellékletet) kitér a nemi alapú erőszakkal és nemek közötti, a munkaerő-piacon érvényesülő egyenlőséggel kapcsolatos szakpolitikákra. Az oktatással és képzéssel, a nemi sztereotípiákkal, valamint a munka és a magánélet összeegyeztetésével is részletesen foglalkoznak; a döntéshozatal a legkevésbé tárgyalt terület.

A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás (2016–2019) a 2010–2015 közötti időszakra vonatkozó stratégia folyamatos[10] és eseti értékelésén[11] alapul, amely többek között megállapította, hogy a stratégia számos területen teremt hozzáadott értéket, különösen az ütemtervek létrehozása és a tanulás tekintetében, azáltal, hogy értékes keretet biztosít a nemek közötti egyenlőség Bizottságon belüli érvényesítéséhez, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szakpolitikákra vonatkozó koherens keretrendszer tagállami végrehajtásához.

Az európaiak elkötelezettek a nemek közötti egyenlőség előmozdítása iránt: egy közelmúltbeli Eurobarométer felmérés válaszadóinak háromnegyede (76%-a) úgy véli[12], hogy a férfiak és nők közötti egyenlőtlenség kezelésének az EU prioritásai között kell szerepelnie. Tízből mintegy kilencen (91%) egyetértenek azzal, hogy egy méltányosabb társadalom létrehozása érdekében kezelni kell a férfiak és nők közötti egyenlőtlenséget.

2. NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG 2015-BEN: KIHÍVÁSOK ÉS HIÁNYOSSÁGOK

A válság idején a munkanélküliség túl sok országban ért el elviselhetetlen szintet férfiak és nők esetében egyaránt. Az EU-ban azonban egyre több nő **gazdaságilag aktív**. A nők **foglalkoztatása** 2014-ben elérte a valaha regisztrált legmagasabb szintet (64%-ot)[13], míg a férfiak foglalkoztatásának (75%)[14] még vissza kell térnie a válság előtti szintre. Ennek következtében egyre több család függ pénzügyileg a nők munkavállalásától. A nők az élet számos területén bejutottak **döntéshozatali pozíciókba**, és noha a tőzsdén jegyzett legnagyobb vállalatok igazgatótanácsában csak 21%-ban[15] vannak jelen, ez jelentős (kilenc százalékpontos) növekedés az elmúlt öt év során. A legjelentősebb növekedés azokban az országokban tapasztalható, amelyek jogalkotási intézkedéseket vezettek be. A politika területén szintén javult a nemi

9 A nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó tanácsadó bizottság véleménye: *Gender equality in the 21st century: remaining challenges and priorities* [Nemek közötti egyenlőség a 21. században: fennmaradó kihívások és prioritások].
10 A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia félidős értékelése és éves jelentések.
11 http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/151120_strategy_evaluation_en.pdf.
12 428. sz. Eurobarométer tematikus felmérés (2015. március)
13 Eurostat.
14 Ugyanott.
15 A Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságnak a nők és férfiak döntéshozatalban való részvételére vonatkozó adatbázisa, 2015. április.

egyensúly, de lassabb ütemben: a nemzeti parlamentekben a 2004 végi 22%-ról 2015-ben 29%-ra, a nemzeti kormányokban pedig a 2004 végi 21%-ról 2015-ben 27%-ra nőtt egyenletesen a nők aránya.[16] A kutatóhelyek döntéshozatali testületeiben szintén mérséklődtek a nemek közötti egyenlőtlenségek: azon 20 uniós ország közül, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre álltak 2010. és 2014. évi adatok, a női intézményvezetők aránya 15-ben emelkedett.[17]

Az egyenlőséghez való hozzáállás javul, de napjaink fiatal generációja nem mentes a nemi sztereotípiáktól és különbségektől. Az oktatásban tartósan fennállnak nemek közötti egyenlőtlenségek a tantárgyi preferenciák, a teljesítmény és az iskolalátogatási mintázatok tekintetében. A fiúk – különösen a hátrányos helyzetűek – iskolai lemorzsolódása nagyobb mértékű, mint a lányoké, és sokkal több olvasási nehézséggel küzdenek.[18] A nők nagyobb valószínűséggel rendelkeznek felsőfokú végzettséggel, ugyanakkor továbbra is túlreprezentáltak azokon a képzési területeken, amelyek a hagyományos női szerepekhez kötődnek (például a gondozással kapcsolatos területeken), valamint alulreprezentáltak a természettudományos, a matematikai, az IT és a mérnöki képzési területeken és a kapcsolódó pályákon. Ennek következtében **az egyes foglalkozásokon belüli egyenlőtlenségek** – ahelyett, hogy csökkennének – új formákban nyilvánulnak meg, és a fiatal nők az oktatásba való befektetésük ellenére még mindig kétszer nagyobb valószínűséggel inaktívak gazdaságilag, mint a fiatal férfiak. A nők jelentik továbbá a vállalkozói potenciál legjelentősebb kiaknázatlan forrását, a vállalkozóknak mindössze 29%-át teszik ki.

Az emberi élet során a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés tekintetében a nemek közötti egyenlőség továbbra is nehezen fogható meg. A nők (különösen a migráns nők és az egyszülős háztartásokat vezető nők) még mindig jóval alacsonyabb arányú jövedelmet teremtenek elő a munkaerő-piacon, mint a férfiak. A foglalkoztatott nők, különösen az anyák sokkal nagyobb valószínűséggel dolgoznak részmunkaidőben, és átlagosan 16%-kal[19] kevesebb órabért kapnak, mint a férfiak. Ennek következtében a nemek közötti általános bérszakadék az aktív évek alatt eléri a 41%-ot[20], és a nyugdíjak tekintetében igen jelentős, jelenleg 40%-os nemek közötti különbséghez vezet.[21] Az idősebb nők sokkal jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának, mint az idősebb férfiak, és az elmúlt években nem figyelhettünk meg enyhítő tendenciákat. Újabb fellépés nélkül valószínűsíthető, hogy a nőket az anyaság továbbra is gazdaságilag hátrányosan érinti szakmai pályafutásuk során és nyugdíjasként, különösen a gondozással és a háztartási munkákkal kapcsolatos kötelezettségek egyenlőtlen megoszlása következtében (a dolgozó nők még mindig napi két és fél órával többet szentelnek szülői és háztartási feladataiknak, mint a férfiak).[22]

A **nemi alapú erőszak** még mindig széles körben elterjedt, és számos formában nyilvánulhat meg: minden harmadik nő átél testi bántalmazást vagy nemi erőszakot, 5%-ukat 15 éves koruk után megerőszakolják, és 20%-ukat éri internetes zaklatás.[23] Ilyen erőszak bárhol megtörténik – otthon, a munkahelyen, az iskolában, az utcán vagy az interneten – a társadalmi háttértől függetlenül. A nemi alapú erőszak és a negatív sztereotípiák a sportban például széles körben elterjedtek.[24] Nemcsak az áldozatok egészségében és jóllétében okoznak kárt, hanem a munkájukban is, ezáltal károsítják pénzügyi függetlenségüket és általában véve a gazdaságot. Becslések szerint az EU-ban 500 000 nő és lány van kitéve a női nemi szervek megcsonkítása kockázatának.[25] Ezen túlmenően nők és lányok közül kerül ki az embercsempészet áldozatainak többsége (68%-uk nő, 17%-uk férfi, 12%-uk lány és 3%-uk fiú).[26]

16 Ugyanott.
17 Az SHE adatai: 2015-ös tájékoztató füzet.
18 Lásd például: OECD, 2014, *Are boys and girls equally prepared for life? [A fiúkat és a lányokat egyformán készítik-e fel az életre?]* http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/PIF-2014-gender-international-version.pdf.
19 Az Eurostat legfrissebb – 2012-es – adatai.
20 Ugyanott.
21 A szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak és az Európai Bizottságnak a nyugdíjak megfelelőségéről szóló 2015. évi jelentése.
22 Eurofound.
23 Alapjogi Ügynökség (FRA).
24 A sport területén előforduló nemi alapú erőszakról szóló tanulmány: https://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/calls-for-tender/study-gender-based-violence-in-sport-eacea201502_en
25 A női nemi szervek megcsonkításának felszámolásáról szóló EP-állásfoglalás, 2012.
26 Eurostat.

Világszerte a nők alapvető jogai továbbra is sérülnek, és a nőkkel szemben megkülönböztetést alkalmaznak az oktatáshoz, a munkához, a szociális védelemhez, az örökléshez, a gazdasági eszközökhöz, a termelési erőforrásokhoz, valamint a döntéshozatalban és a tágabb értelemben vett társadalomban való részvételhez való hozzáférés terén. A nők a férfiaknál kétszer–tízszer több időt töltenek nem fizetett munkával, ami a gazdasági és politikai emancipáció egyik legfőbb akadálya.[27] Jelenleg mintegy 140 millió lány és nő él női nemi szervei megcsonkításának következményeivel. Minden kilencedik lány 15 éves kora előtt házas, sokukat 16 éves koruk előtt kényszerítenek házasságkötésre és anyává válásra.[28] Ennek súlyos következményei vannak: a kamaszlányok második leggyakoribb elhalálozási okát a terhesség és a szülés alatti komplikációk jelentik.[29] A millenniumi fejlesztési célok[30] kialakítása óta az anyák egészségvédelme terén elért előrelépés elkeserítően lassú, emellett a nőket és lányokat aránytalanul nagy mértékben érinti HIV-fertőzés. Ez a nők és lányok szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférésének hiányával is összefügg.

3. A 2016–2019 KÖZÖTTI IDŐSZAK PRIORITÁSAI ÉS KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEI

A Bizottság a munkaprogramjában megerősítette a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására irányuló munkájának folytatása melletti elkötelezettségét. Ez azt jelenti, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szakpolitika továbbra is az öt meglévő tematikus prioritási területre összpontosít:

- a nők munkaerő-piaci részvételének fokozása, valamint a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlensége;
- a bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti különbségeinek csökkentése, ezáltal a nők szegénysége elleni küzdelem;
- a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítása a döntéshozatalban;
- a nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint az áldozatok védelme és támogatása, továbbá
- a nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak előmozdítása az egész világon.

Az alábbiakban meghatározzuk a jelenlegi Bizottság megbízatása idején elérhető maximális hatás és teljesíthetőség miatt kiválasztott kulcsfontosságú intézkedéseket, valamint azok indikatív ütemezését. Az előrehaladást különösen az 1. mellékletben szereplő mutatókhoz és a 2. mellékletben szereplő célokhoz viszonyítva fogjuk mérni. Valamennyi prioritási területen figyelmet fogunk szentelni a férfiak szerepének, a nemi sztereotípiák felszámolásának és a megkülönböztetésmentes nemi szerepek előmozdításának. Különös figyelmet fogunk szentelni a többszörösen hátrányos helyzetű csoportok, például az egyedülálló szülők, valamint az idősebb, migráns, roma és fogyatékossággal élő nők sajátos igényeinek.

27 http://www.oecd.org/dev/development-gender/Unpaid_care_work.pdf
28 Egészségügyi Világszervezet, sajtóközlemény, 2013. március.
29 http://who.int/mediacentre/factsheets/fs364/en/
30 http://www.unmillenniumproject.org/goals/

Többek között a következő jogalkotási, nem jogalkotási és finanszírozási eszközök kombinációját fogjuk használni az egyes prioritások szerinti célkitűzések megvalósításához:

- a nemek közötti egyenlőség szempontjának beépítése az EU valamennyi tevékenységébe (lásd a 4. szakaszt);
- az egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok végrehajtása;
- a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó uniós finanszírozási programok (lásd az 5. szakaszt);
- folyamatos, jobb adatgyűjtés az Eurostat, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE), az Eurofound, az Európa Tanács és az Alapjogi Ügynökség (FRA) támogatásával;
- a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréje és a tagállamok egymástól tanulása, valamint együttműködés az összes szereplővel (lásd a 6. szakaszt), valamint
- a további intézkedések szükségességének felmérése érdekében a végrehajtott kulcsfontosságú intézkedések évenkénti felülvizsgálata a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló éves eredményjelentések kidolgozásával kapcsolatban.

3.1. A nők munkaerő-piaci részvételének fokozása, valamint a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlensége

Célkitűzések

Ha 2020-ra el akarjuk érni a férfiak és a nők 75%-os foglalkoztatására – és különösen a nemek közötti foglalkoztatási szakadék felszámolására – vonatkozó uniós célt, összehangolt erőfeszítésekre lesz szükség a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítéséhez. Ahogyan azt a 2016. évi munkaprogram hangsúlyozza, ez a gondozási és szakmai kötelezettségek kiegyensúlyozásának megkönnyítését is magában foglalja. Ezenkívül megköveteli a gondozási és háztartási kötelezettségekre fordított idő egyenlőbb elosztását. A gyermekgondozással kapcsolatos barcelonai célokat[31] meg kell valósítani, és eszmecserét kell folytatni a tagállamokkal arról, hogy e célok hogyan tehetők ambíciózusabbakká, és hogyan bővíthetők annak érdekében, hogy más eltartottak gondozására is vonatkozzanak. A nők vállalkozása, a nemek közötti egyenlőség a kutatásban, valamint a migráns nők munkaerőpiaci integrációja az egyenlő mértékű gazdasági függetlenség további elemei.

A FENTI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT CÉLZÓ KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

A nők munkaerő-piaci részvételének fokozására, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetésére irányuló további intézkedések, kiegészítve a dolgozó szülők és gondviselők munka és magánélet közötti egyensúllyal kapcsolatos kihívásainak kezelését célzó új és átfogó kezdeményezéssel[32] (2016–2019):

- a jelenlegi uniós jogi keret korszerűsítése: jobb végrehajtás biztosítása és adott esetben a jogszabályok kiigazítása a szabadság és a rugalmas munkafeltétek területén, a szociális partnerekkel folytatott konzultáció keretében[33], a szülők és a gondozási kötelezettséggel rendelkező személyek számára a munka és a magánélet jobb egyensúlyának megteremtése érdekében (2016–2019);

31 Gyermekgondozás biztosítása a 3 év alatti gyermekek 33%-a esetében, illetve a 3 éves és iskolaköteles kor közötti gyermekek 90%-a esetében.
32 A Bizottság 2016. évi munkaprogramja, I. melléklet, 2. intézkedés; http://ec.europa.eu/smart- regulation/roadmaps/docs/2015_just_012_new_initiative_replacing_maternity_leave_directive_en.pdf
33 Európai Bizottság (2015): a dolgozó szülők és gondviselők számára a munka és a magánélet közötti egyensúly kezelésére vonatkozó lehetséges fellépésről az EUMSZ 154. cikke alapján a szociális partnerekkel folytatandó konzultáció első szakasza, C(2015) 7754 final.

- a szülők munkaerő-piaci részvételét, valamint a szabadság és a rugalmas munkafeltételek egyenlőbb mértékű alkalmazását támogató átfogó szakpolitikai keret létrehozása, többek között lehetséges összehasonlító teljesítményértékelés, a tagállamok támogatását célzó uniós pénzügyi eszközök célzott felhasználása, valamint figyelemfelkeltés mérlegelésével (2016);
- a tagállamok további nyomon követése és támogatása a gyermekgondozással kapcsolatos barcelonai célkitűzések megvalósítása során (évente); a munka és a magánélet egyensúlyáról folytatott nyilvános konzultáció[34] eredményeinek figyelembevételével, mérlegelve a tagállamok és az érdekeltek véleményének kikérését a barcelonai célok ambiciózusabbá tételének módjáról, valamint például a más eltartottak gondozására, a hozzáférhetőségre és a minőségre vonatkozó átfogóbb megközelítés megfontolása (2016);
- a tagállamok támogatása a nők munkaerőpiaci részvételének fokozására irányuló erőfeszítéseik során, a nemzeti reformintézkedések szigorú nyomon követése az európai szemeszter során a foglalkoztatási iránymutatással[35] összhangban, valamint szükség esetén országspecifikus ajánlások kiadása (évente), továbbá
- a vállalatok további támogatása a nők munkaerőpiaci részvételének fokozására irányuló erőfeszítéseik során a diverzitási charta szerinti platformok[36] elősegítésével (folyamatban).

Ezen túlmenően továbbra is egyre több erőfeszítés összpontosul majd a következőkre:

- a szociális biztonságról szóló irányelv[37] értékelése és az eredmények nyomon követése: az önálló vállalkozókról szóló irányelv[38] végrehajtásáról és a lehetséges további intézkedésekről szóló jelentés szövegezése (2016);
- nemi szempont beépítése az európai migrációs stratégia[39] végrehajtásába, kitérve a migráns nők foglalkoztatása és szakmai előmenetele előtti akadályokra, segítségnyújtás a tagállamoknak az Európai Szociális Alap (ESZA) által ezen a területen biztosított lehetőségek maximális kihasználásához (2016–2019);
- a nők vállalkozásának előmozdítására irányuló figyelemfelkeltés, többek között egy női vállalkozóknak szánt elektronikus platform elindításával (2016), a Női Üzleti Angyalok Európai Hálózatának (2016) és a Női Internetes Vállalkozói Platformok Hálózatának létrehozásával (2016–2017), valamint
- a kutatóhelyeken belüli intézményi változások előmozdítása a nemek közötti egyenlőség akadályainak felszámolása és az összes kutatóhely nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tervek végrehajtása melletti elkötelezése (2016–2017).

34 http://ec.europa.eu/justice/newsroom/gender-equality/opinion/1511_roadmap_reconciliation_en.htm
35 Elfogadta az EPSCO Tanács 2015. október 5-én.
36 http://ec.europa.eu/justice/discrimination/diversity/index_en.htm
37 79/7/EGK irányelv a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról; vö. a Bizottság 2015. évi munkaprogramja III. mellékletének 60. tételével.
38 2010/41/EU irányelv az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről.
39 COM(2015) 240 final.

3.2. A bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti különbségeinek csökkentése, ezáltal a nők szegénysége elleni küzdelem

Célkitűzések

A bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti tartós különbségeinek, és ezáltal az élet során a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés nemek közötti egyenlőtlenségeinek csökkentésére vonatkozó célkitűzés ismét megerősítést nyer. Ez különösen a gazdasági ágazatok és a foglalkozások esetében tapasztalható egyenlőtlenség jelentős csökkentését, a nők összes fizetett munkaórájának növelését, figyelemfelkeltést és az egyenlő díjazásra vonatkozó jogszabályok tényleges végrehajtását kívánja meg. Ezenkívül szakpolitikákat és intézkedéseket tesz szükségessé a munkaerőpiacra jutás akadályaival szembesülő személyek, például a migráns nők és az egyedülálló szülők esetében. Ezen túlmenően foglalkozni kell a nemek közötti nyugdíjkülönbség okaival és következményeivel, mivel ez a nők gazdasági függetlenségének akadályát képezi idős korukban, amikor nagyobb mértékben ki vannak téve a szegénység kockázatának, mint a férfiak.

A FENTI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT CÉLZÓ KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

- az egyenlő díjazás elve végrehajtásának és érvényesítésének további javítása a 2006/54/EK irányelv[40] (2016–2017) értékelésével és többek között a következőkkel:

i. a fizetések átláthatóságának fokozása a Bizottság ajánlásának[41] végrehajtását célzó tagállami intézkedésekről készítendő jelentés alapján;
ii. az Európai Unió Bírósága közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatának hatásai a nem mint a jogszabályban előírt nyugdíjakat és a foglalkoztatóinyugdíj-ágazatra vonatkozó magánbiztosítási szerződéseket befolyásoló biztosításmatematikai tényező használatára, lehetséges hatásként megakadályozva, hogy a nők alacsonyabb nyugdíjat kapjanak a magasabb átlagos várható élettartamuk alapján;
iii. bérdiszkrimináció tilalma visszatartó hatásának javítását célzó szankciók, továbbá
iv. az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatékony és eredményes működése a hátrányos megkülönböztetés áldozatai igazságszolgáltatáshoz való joga érvényesítésének elősegítése érdekében;

- az egyenlő díjazás biztosítására vonatkozó tagállami erőfeszítések további támogatása, valamint a bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti különbségei alapvető okainak kezelése; az európai szemeszter igénybevétele (évente);
- együttműködés az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel és a vállalatok támogatása az egyenlő díjazás biztosítását célzó erőfeszítéseik során a diverzitási charta szerinti platformok elősegítésével (folyamatban);
- az egyenlő díjazás európai napjának emlékezetessé tétele a továbbiakban is a tagállamok megszólítását célzó európai szintű tájékoztatási tevékenységekkel; a bér, a jövedelem és az időskori nyugdíjjogosultság közötti összefüggésre való figyelemfelkeltéssel (évente);

40 2006/54/EK irányelv a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (átdolgozott szöveg).
41 A Bizottság ajánlása a férfiak és nők egyenlő díjazása elvének az átláthatóság révén történő megerősítéséről, C(2014) 1405 final.

- a gazdasági ágazatokban és a foglalkozásokon belül érvényesülő nemi egyensúly javítását célzó további intézkedések bevezetésének mérlegelése; a digitális munkahelyekkel foglalkozó nagykoalíció[42] igénybevétele a digitális készségeket nők és lányok körében javító és a női foglalkoztatást az ikt-ágazatban előmozdító intézkedések támogatása érdekében (2016–2017); az oktatási és a szakképzési lehetőségekre vonatkozó figyelemfelkeltést célzó tevékenységek (2018–2019);
- a nemek közötti egyenlőség előmozdítása valamennyi oktatási szinten és típusban, többek között a nemekre jellemző tantárgyválasztási lehetőségekkel és pályákkal összefüggésben, adott esetben a meglévő szakpolitikai és finanszírozási eszközök igénybevételével, az „Oktatás és képzés 2020" keretrendszerrel összhangban (2016–2019);
- egy átfogó intézkedéscsomag[43] kidolgozásának folytatása a nemek közötti nyugdíjkülönbség különféle okainak a tagállamokkal együttműködésben történő kezelése érdekében, ideértve a mérésére és nyomon követésére szolgáló mutatót, továbbá a nemi tényezőket – például a gondozás tekintetében – enyhítő intézkedéseket (2016–2017).

42 https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/grand-coalition-digital-jobs-0
43 Az EPSCO Tanács 2015. júniusi *„A nők és férfiak közötti jövedelmi esélyegyenlőség: A nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetése"* című következtetései alapján.

3.3. Az egyenlőség előmozdítása a döntéshozatalban

Célkitűzések

A gazdasági vezető pozíciókon belüli jobb nemi egyensúlyra – különösen a tőzsdén jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói körében alulreprezentált nem legalább 40%-os képviseletére – vonatkozó cél ismételten megerősítést nyer. A döntéshozatalon belüli egyenlőség előmozdítása szintén jobb nemi egyensúlyt tesz szükségessé a tőzsdén jegyzett jelentősebb társaságok ügyvezető igazgatói körében és a tehetség-utánpótlási csatornákban. Ezeket az erőfeszítéseket adatgyűjtéssel, a kutatóhelyek döntéshozatali pozícióin belüli férfitúlreprezentáltság kezelését célzó intézkedésekkel, valamint a politikai döntéshozatalban és a közéletben – többek között a sport területén – érvényesülő nemi egyensúlyt előmozdító intézkedésekkel kell kiegészíteni. Az európai igazgatási szervek példát fognak mutatni. A Bizottság azt a célt tűzte ki maga elé, hogy 2019 végére a felső és a középvezetésben 40% legyen a nők aránya (lásd a 3. mellékletet).

A FENTI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT CÉLZÓ KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

- a tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelvet érintő 2012. évi javaslat[44] 2016-os elfogadásának további támogatása, az átültetés és a végrehajtás szigorú nyomon követése, valamint a döntéshozatalon belüli nemi egyensúly javítását célzó tevékenységek, ideértve a tagállamoknak szánt útmutatást is (folyamatban);
- a nők és a férfiak magas szintű döntéshozatali pozíciókon belüli képviseletére vonatkozó adatok gyűjtése és terjesztése, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével szoros együttműködésben (folyamatban);
- a politikai döntéshozatalon belüli nemi egyensúly javítását célzó intézkedések mérlegelése, valamint a tagállamok további ösztönzése, illetve a politikai és a közéleti döntéshozatali pozíciókon belül a nemek közötti egyensúlyt előmozdító tagállami hatósági tevékenységek támogatása (2018);
- útmutatás a tagállamok számára a kutatáson belüli döntéshozatali pozíciókra vonatkozó mennyiségi célok megvalósításának közös megközelítéséről (2016);
- a Bizottság megbízatásának végéig a felső és középvezetésében lévő nők 40%-os arányára vonatkozó cél elérése (folyamatban).

44 A Bizottság 2016. évi munkaprogramja, III. melléklet, 3. tétel.

3.4. A nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint az áldozatok védelme és támogatása

Célkitűzések

A nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint az áldozatok védelme és támogatása továbbra is prioritás lesz. A nemi alapú erőszak felszámolása több erőfeszítést igényel valamennyi szereplő, többek között a tagállamok részéről az adatok elérhetőségének, minőségének és megbízhatóságának javítása, a figyelemfelkeltés, a hozzáállás megváltozása, ezen erőszakforma megelőzése, az áldozatok jobb támogatásának és igazságszolgáltatáshoz való jogának biztosítása, valamint a vonatkozó uniós jogszabályok átültetése és végrehajtása érdekében.

A FENTI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT CÉLZÓ KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

- az EU csatlakozása a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Európa tanácsi egyezményhez (Isztambuli Egyezmény), az EU hatásköreinek keretein belül és figyelembe véve a csatlakozás joghatását; ezt követően az egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása, valamint a tagállamok további ösztönzése a ratifikálás előrevitelére (2016)[45];
- az áldozatok jogairól szóló irányelv, valamint az európai védelmi határozatokról szóló jogszabályok végrehajtásának folytatása, különösen a nemi alapú erőszaknak kitett személyek védelemhez és támogatáshoz való hozzáférésének biztosítása érdekében (folyamatban);
- a nemi alapú erőszakra vonatkozó adatok elérhetőségének, minőségének és megbízhatóságának további javítása az Eurostattal,[46] a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével és az Alapjogi Ügynökséggel folytatott együttműködés keretében (folyamatban); a sport területén előforduló nemi alapú erőszakra vonatkozó összehasonlítható adatok gyűjtésének folytatása egy kifejezetten erre vonatkozó tanulmány keretében (2016);
- a nemi alapú erőszak valamennyi formájának megszüntetésére összpontosító intézkedések folytatása és figyelemfelkeltés (2017);
- a hozzáállás és a magatartások változásainak további előmozdítása figyelemfelkeltő tevékenységekkel, beleértve a női nemi szervek megcsonkításával szembeni zéró tolerancia világnapját (február 6.) és a nők elleni erőszak felszámolásának világnapját (november 25.) emlékezetessé tevő megfelelő tevékenységeket (évente);
- A „Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében" című közleményben[47] meghatározott intézkedések végrehajtásának folytatása, valamint a női nemi szervek megcsonkításának felszámolására szolgáló megfelelő eszközök alkalmazása és e tapasztalatok hasznosítása más ártalmas gyakorlatok kezelése érdekében; a női nemi szervek megcsonkításával kapcsolatos internetes tudásplatform kialakítása az érintett szakemberek számára (2016–2017), továbbá
- a szükséges intézkedések meghozatala a tagállamok emberkereskedelem elleni irányelvnek való megfelelését értékelő jelentés nyomon követése érdekében (2016), valamint az emberkereskedelem nemi dimenziója kezelésének biztosítása (folyamatban).

45 http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_010_istanbul_convention_en.pdf
46 Ez a fejlesztési munka eredményétől függően valamikor szükségessé tehet jogszabályt (statisztikai rendeletet).
47 COM(2013) 833 végleges.

3.5. A nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak előmozdítása az egész világon

Célkitűzések

A nők és a lányok jogainak védelme és előmozdítása, valamint a nemek közötti egyenlőség szakpolitikai prioritás az EU külkapcsolataiban, és az EU határozottan elkötelezett amellett, hogy vezető szerepet töltsön be ebben a tekintetben. Ezek a méltányos és inkluzív fenntartható fejlődés lényeges előfeltételei, és önmagukban fontos értékek és célkitűzések. Az egész világon a béke és a biztonság előfeltételét is jelentik, és hozzájárulnak a nőket becsmérlő, valamint a jogaikat és a méltóságukat sértő radikalizáció és szélsőségesség elleni fellépéshez. Az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezett valamennyi emberi jog előmozdítása, védelme és teljesülése iránt, valamint az iránt, hogy a nők jogaival kapcsolatos kötelezettségek és kötelezettségvállalások teljes körűen és ténylegesen végrehajtásra kerüljenek valamennyi nemzetközi fórumon, különösen a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény[48], az ENSZ pekingi cselekvési platformja[49] és a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programja keretében.

A nők és a lányok jogai, a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és a lányok emancipációja az ENSZ 2030-ra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének központi elemei, mind önálló célkitűzésként[50] mind pedig a fenntartható fejlődési célok előirányzataiba és mutatóiba beépített horizontális kérdésként[51]. Ezeknek is alapvető megfontolásoknak kell lenniük a 2030-ra vonatkozó menetrend pénzügyi és nem pénzügyi végrehajtási eszközeinek alkalmazása során, valamint felülvizsgálati, nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusaiban. Mivel a menetrend általánosan alkalmazandó valamennyi országra, többek között az uniós tagállamokra, elengedhetetlen az EU belső és külső politikái közötti összhang biztosítása minden szinten. A nemek közötti egyenlőséget és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos uniós vívmányok elfogadását továbbra is értékelni kell a csatlakozási folyamat során.

A FENTI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT CÉLZÓ KULCSFONTOSSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

A bizottsági szolgálatok „Nemek közötti egyenlőség és a női emancipáció: a lányok és nők életének átalakítása az EU külkapcsolatain keresztül, 2016–2020" című közös munkadokumentumában[52] meghatározott cselekvési terv végrehajtása az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben (2016–2019), valamint a nemek között a külkapcsolatokban érvényesülő egyenlőséggel kapcsolatos uniós tevékenységekre vonatkozó új keretrendszerrel összhangban az alábbiak vállalása:

- az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai előmozdításának támogatása az ENSZ 2030-ra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének végrehajtása és nyomon követése, valamint a pekingi cselekvési platform megvalósítása során (folyamatban);
- az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint a lányok és a nők jogainak az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv, az ENSZ Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 1820. sz. határozatai uniós végrehajtásának átfogó megközelítése, valamint a nők és lányok elleni erőszakról szóló 2008-as uniós iránymutatások segítségével történő előmozdítása (folyamatban);

48 http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/
49 http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/
50 5. önálló célkitűzés.
51 https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld.
52 A Tanács által 2015. október 26-án jóváhagyott, 2015. szeptember 21-i SWD(2015) 182 final jelzésű dokumentum.

- a nemek közötti egyenlőséget a fejlesztési és a szomszédsági együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás során előmozdító fellépés további finanszírozása és nyomon követése többek között az OECD nemi markereinek[53] szisztematikus alkalmazásával a fejlesztési együttműködés során, valamint a nem-életkor marker[54] szisztematikus alkalmazásával az EU által finanszírozott valamennyi humanitárius fellépés során, annak értékelése érdekében, hogy sor került-e a bármilyen életkorú férfiak és nők igényeinek és sebezhető pontjainak a feltárására és kezelésére (folyamatban), valamint
- a továbbiakban is annak szoros nyomon követése és támogatása, hogy a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok eleget tesznek-e az EU-tagságra vonatkozó koppenhágai kritériumoknak az emberi jogok tekintetében, ideértve a férfiak és a nők közötti egyenlőséget is; a nemek közötti egyenlőség érvényesítésével kapcsolatos szempontnak az Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA) és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközből (ENI) finanszírozott összes releváns programba való beépítésére irányuló törekvések folytatása (folyamatban).

53 http://www.oecd.org/investment/stats/37461060.pdf.
54 http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/gender_age_marker_toolkit.pdf.

4. A NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG SZEMPONTJÁNAK BEÉPÍTÉSE VALAMENNYI UNIÓS TEVÉKENYSÉGBE ÉS SZAKPOLITIKÁBA

A fent meghatározott kulcsfontosságú intézkedéseken túlmenően[55] folytatódik a nemek közötti egyenlőség előmozdítása a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó szempontnak az uniós beavatkozás valamennyi vonatkozásába (a szakpolitikák, a jogi intézkedések és az uniós kiadási programok előkészítésébe, megtervezésébe, végrehajtásába, nyomon követésébe és értékelésébe) történő beépítésével, azaz **a nemek közötti egyenlőség érvényesítése**.[56] Ez az uniós fellépés nőkre és férfiakra is kifejtett hatásának értékelését, valamint a szükséges kiigazításokért való felelősségvállalást jelenti, annak érdekében, hogy a nők és a férfiak egyenlő előnyöket élvezzenek, és az egyenlőtlenség ne állandósuljon.

A nemek közötti egyenlőség érvényesítése a továbbiakban is a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos megfontolások[57] hatásvizsgálatokban és értékelésekben való megjelenítésével történik, a minőségi jogalkotásra vonatkozó elvekkel összhangban.
Ezen túlmenően a nők és férfiak közötti egyenlőséggel foglalkozó (a Bizottság valamennyi szervezeti egységét képviselő és évente legalább kétszer ülésező) szolgálatközi csoport továbbra is nyomon követi és irányítja a nemek közötti egyenlőség szempontjának a szakpolitikai, jogi és kiadási programok szerinti tevékenységekbe – többek között az összes uniós szakpolitikai területen felmerülő költségvetési ügyekbe – történő beépítését, és mérlegelni fogja **a nemek közötti egyenlőség Bizottságon belüli érvényesüléséről szóló jelentés** 2017-ben történő kiadását. A jelentés ágazati szempontok – például a közlekedés, az energiaügy, az oktatás, az egészségügy, az adózás, a mezőgazdaság, a kereskedelem, a regionális politika, a tengerügy és a környezetvédelem területén érvényesülő, nemek közötti egyenlőség – bemutatásával fogja kiegészíteni a fent meghatározott szakpolitikai intézkedéseket.

55 Amelyek némelyike a nemek közötti egyenlőség konkrét szakpolitikai területeken (például a foglalkoztatás, a migráció, a külkapcsolatok területén) történő érvényesítésére vonatkozó intézkedéseket tartalmaz.
56 Az EUMSZ. 8. cikke: „Az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására."
57 Lásd különösen a minőségi jogalkotásra vonatkozó eszköztár 16. eszközét: http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/docs/br_toolbox_en.pdf.

5. A NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG TÁMOGATÁSÁRA IRÁNYULÓ UNIÓS FINANSZÍROZÁS

A kulcsfontosságú intézkedések és a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének szükségessége esetén a releváns uniós szintű finanszírozás elosztására is szükség van. A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést[58] nem alkalmazzák szisztematikusan az EU általános költségvetésére[59], de annak a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó finanszírozási programjai a nemek közötti egyenlőség előmozdítására szolgáló eszközöket biztosítanak számos kulcsfontosságú szakpolitikai területen, például a következőkön:

- az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) – különösen az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap – az egyenlőség előmozdítására szolgáló kulcsfontosságú pénzügyi ösztönzőt jelentenek, például **a munkavállalás, a szakmai előmenetel, a munka és a magánélet összeegyeztetése, az egyenlő munkáért egyenlő díjazás, a migráns nők munkaerő-piaci integrációja, valamint a gyermekgondozási infrastruktúra biztosításába való beruházás** területén;
- a Jogok, egyenlőség és polgárság program a**z egyenlő mértékű gazdasági függetlenséget, a merev nemi szerepek és sztereotípiák felszámolását, valamint a nemek közötti nyugdíjkülönbségre, annak okaira és következményeire vonatkozó figyelemfelkeltést** előmozdító nemzeti projekteket fog társfinanszírozni. Ezenkívül az erőszak áldozatait támogató projektek finanszírozásával, az érintett szakemberek képzésével, figyelemfelkeltéssel és az ártalmas gyakorlatokhoz kapcsolódó erőszak megelőzésével fektet be **a nőkkel szembeni erőszak megelőzésébe és leküzdésébe**;
- az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből finanszírozott biztonságosabb internetes digitális szolgáltatások támogatása révén az **internetes zaklatás** fiatal áldozatainak (akik kétszer nagyobb valószínűséggel lányok, mint fiúk) szánt tagállami segélyvonalak finanszírozása;
- támogatás elkülönítése a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok emancipációja céljára a következő hét évben a „globális közjavak és kihívások" uniós tematikus program segítségével az **EU külső együttműködését** támogató fejlesztési együttműködési eszköz keretében, továbbá
- a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos megfontolások általánosan érvényesülnek az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramban (2014–2020).

A rendeletek által biztosított mechanizmusok, valamint a nemek közötti egyenlőség finanszírozásának eredményességét és hatékonyságát ellenőrző, megfelelő programbizottságok igénybevételére kerül majd sor, amelyek többek között – adott esetben – értékelni fogják a tagállami végrehajtási jelentéseket.

A 4. melléklet áttekintést nyújt az e stratégiai kötelezettségvállalás előirányzatainak és célkitűzéseinek megvalósítására elkülönített **6,17 milliárd EUR** uniós szintű finanszírozásról.

A Szerződés szerinti kötelezettségekkel összhangban az uniós finanszírozási programok 2020 utáni generációjának előkészítése során a Bizottság figyelembe fogja venni a nemek közötti egyenlőség szempontját.

58 Azaz a költségvetések nemi alapú értékelése, amely a költségvetési eljárás valamennyi szintjén tartalmazza a nemek közötti egyenlőség szempontját, valamint a bevételek és a kiadások átcsoportosítását a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében.

59 Megjegyzendő, hogy más, általánosan érvényesíthető szakpolitikák, például az éghajlat-politika és a biológiai sokféleségre vonatkozó politika esetében sincs külön költségvetés-tervezés.

6. EGYÜTTMŰKÖDÉS VALAMENNYI SZEREPLŐVEL

A nemek közötti egyenlőség területén tevékenykedő intézményekkel és érdekeltekkel (a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel, az Európai Külügyi Szolgálattal, a szociális partnerekkel, a civil társadalmi szervezetekkel, az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel, nemzetközi szervezetekkel és az uniós ügynökségekkel) kialakított szoros együttműködés folytatódni fog. Ez számos formában nyilvánul majd meg, a kétoldalú és többoldalú cseréktől a strukturált párbeszédekig.

A Bizottság figyelemmel fogja kísérni a nemzeti stratégiai dokumentumokat és a tagállami fejleményeket a nemek közötti egyenlőség területén, és a kölcsönös tanulási program segítségével elő fogja mozdítani a bevált gyakorlatok cseréjét. A tagállamokkal kialakított együttműködés a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével foglalkozó magas szintű csoport közreműködésével is folytatódni fog.

A nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó, a tagállamok, szociális partnerek szervezetei és a civil társadalom képviselőiből álló tanácsadó bizottság továbbra is tanácsot ad a Bizottságnak szakpolitikai és jogalkotási kezdeményezésekkel kapcsolatban. A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete továbbra is fontos szerepet tölt be a tényeken alapuló döntéshozatal támogatását célzó megbízható bizonyítékok és adatok kidolgozásában és megosztásában, például a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó mutatójával.[60]

A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot arra, hogy vállaljanak aktív szerepet ebben az együttműködésben.

7. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A fenti intézkedések értékelése továbbra is rendszeres nyomon követés tárgyát fogja képezni. Az előrehaladásról – ideértve a tagállami gyakorlatra vonatkozó példákat – évente készül majd jelentés, többek között az 1. és a 2. mellékletben található célok és mutatók alapján.

A 2017. évi jelentés következtetéseire figyelemmel, középtávú helyzetfelmérés, a kihívások meghatározása és az előremutató lehetőségek megvitatása érdekében 2018-ban a legfelsőbb szinten folytatandó párbeszédre kerülhet sor az Európai Parlament, a Tanács elnökségei és a kulcsfontosságú érdekeltek, például az európai szociális partnerek és a civil társadalom részvételével.

60 http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-equality-index-2015-measuring-gender-equality-european-union-2005-2012-report.

1. melléklet:
Célkitűzések, intézkedések, felelős főigazgatóságok és mutatók

1. A nők munkaerő-piaci részvételének fokozása, valamint a nők és a férfiak gazdasági függetlensége területén érvényesülő egyenlőség

CÉLKITŰZÉSEK

- a férfiak és a nők 2020. évi 75%-os foglalkoztatására vonatkozó uniós cél megvalósítása, a nők esetében tapasztalható foglalkoztatási szakadék megszüntetése;
- a gondozási és a háztartási kötelezettségekre fordított idő nők és férfiak közötti egyenlőbb megosztása, valamint a gondozási és a szakmai kötelezettségek kiegyensúlyozásának jobb lehetőségei;
- a gyermekgondozásra vonatkozó barcelonai célok elérése, valamint e célok ambiciózusabbá tételének és annak érdekében történő bővítésének lehetőségeiről a tagállamokkal folytatandó komoly eszmecsere mérlegelése, hogy kiterjedjenek más eltartottakról való gondoskodásra;
- a nők vállalkozásának és a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdítása a kutatás területén;
- a migráns nők jobb munkaerő-piaci integrációja.

Intézkedés	Felelős főigazgató-ságok	Ütemezés
A nők munkaerő-piaci részvételének fokozását, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetését célzó intézkedések folytatása, a dolgozó szülők és gondviselők munka és magánélet közötti egyensúllyal kapcsolatos kihívásainak kezelésére szolgáló új kezdeményezéssel kiegészítve: - az uniós jogi keret korszerűsítése: jobb végrehajtás biztosítása és adott esetben jogszabályok elfogadása a szabadság és a rugalmas munkafeltétek területén, a szociális partnerekkel folytatott konzultáció keretében, a szülők és a gondozási kötelezettséggel rendelkező személyek számára a munka és a magánélet jobb egyensúlyának megteremtése érdekében (2016–2019);* - a szülők munkaerő-piaci részvételét, valamint a szabadság és a rugalmas munkafeltételek egyenlőbb mértékű alkalmazását támogató átfogó szakpolitikai keret létrehozása, többek között lehetséges összehasonlító teljesítményértékelés, a tagállamok támogatását célzó uniós pénzügyi eszközök célzott felhasználása, valamint figyelemfelkeltés mérlegelésével (2016);** - a tagállamok további nyomon követése és támogatása a gyermekgondozással kapcsolatos barcelonai célkitűzések megvalósítása során***; a munka és a magánélet egyensúlyáról folytatott nyilvános konzultáció eredményeinek figyelembevételével, a tagállamok és az érdekeltek véleménye kikérésének mérlegelése a barcelonai célok ambiciózusabbá tételének módjáról, valamint például a más eltartottak gondozására, a hozzáférhetőségre és a minőségre vonatkozó átfogóbb megközelítés megfontolása;** - a tagállamok támogatása a nők munkaerő-piaci részvételének fokozására irányuló erőfeszítéseik során, a nemzeti reformintézkedések szigorú nyomon követése az európai szemeszter során a foglalkoztatási iránymutatással- összhangban, valamint szükség esetén országspecifikus ajánlások kiadása;*** - a vállalatok további támogatása a nők munkaerő-piaci részvételének fokozására irányuló erőfeszítéseik során a diverzitási charta szerinti platformok elősegítésével.****	Bizottság: Jogérvé-nyesülési és Fogyasztópoli-tikai Főigaz-gatóság/A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága	* 2016–2019 ** 2016 *** évente **** folyamatban
A szociális biztonságról szóló irányelv értékelése és az eredmények nyomon követése: az önálló vállalkozókról szóló irányelv végrehajtásáról és a lehetséges további intézkedésekről szóló jelentés szövegezése	Bizottság: Jogérvé-nyesülési és Fogyasz-tópolitikai Főigazgatóság	2016

Intézkedés	Felelős főigazgatóságok	Ütemezés
Nemi szempont beépítése az európai migrációs stratégia végrehajtásába, kitérve a migráns nők foglalkoztatása és szakmai előmenetele előtti akadályokra; segítségnyújtás a tagállamoknak az ESZA által ezen a területen biztosított lehetőségek maximális kihasználásához	Bizottság: Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság	2016–2019
A nők vállalkozásának előmozdítására irányuló figyelemfelkeltés, többek között egy női vállalkozóknak szánt elektronikus platform elindításával*, a Női Üzleti Angyalok Európai Hálózatának* és a Női Internetes Vállalkozói Platformok Hálózatának** létrehozásával	Bizottság: Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság/A Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága	*2016 ** 2016–2017
A kutatóhelyeken belüli intézményi változások előmozdítása a nemek közötti egyenlőség akadályainak felszámolása, valamint az összes kutatóhely nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tervek végrehajtása melletti elkötelezése	Bizottság: Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	2016–2017

Mutatók	Alaphelyzet: Uniós átlag (év)
Nemek közötti foglalkoztatási szakadék (20–64 évesek)	11,5 százalékpont (2014)
Nemek közötti foglalkoztatási szakadék (20–64 évesek) teljes munkaidős egyenértékben	18,1 százalékpont (2014)
Nemek közötti szakadék a szülők részmunkaidős foglalkoztatása terén	34,8 százalékpont (2013)
Nem fizetett gondozási munkára fordított idő nemenkénti bontásban[61]	Férfiak: 8,9% Nők: 26,4% (2010)
Gyermekekről vagy cselekvésképtelen felnőttekről való gondoskodás miatt nem önként vállalt részmunka nemenkénti bontásban[62]	Férfiak: 4,2% Nők: 27,2% (2014)
Hivatalos megállapodás alapján gondozott gyermekek az adott korcsoportba (0–3 éves, illetve 3 éves és iskolaköteles kor közöttiek) tartozó összes gyermek arányában kifejezve	0–3 éves 27% 3 és iskolaköteles kor közöttiek: 82% (2013)
A hét legalább több napján idős vagy fogyatékossággal élő rokonokról gondoskodó (50–64 éves) aktív népesség aránya nemenkénti bontásban[63]	Férfiak: 10% Nők: 17% (2011)
A foglalkoztatási ráta nemek közötti különbsége a nem uniós állampolgárok körében	19,5% (2014)
A foglalkoztatási ráta nemek közötti különbsége a közelmúltbeli nem uniós állampolgárok körében	22,3% (2014)
Azon kutatóhelyek aránya, amelyek nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tervet fogadtak el[64]	36% (2014)

61 Eurofound.
62 Eurostat („a részmunkaidős foglalkoztatás fő oka" — nem és életkor szerinti bontásban (%)' [lfsa_epgar]).
63 Eurofound.
64 Az SHE adatai, 2015-ös tájékoztató füzet, az Európai Kutatási Térségre vonatkozó 2014-es felmérés alapján (POrszág, P17, P36) https://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_gender_equality/she_figures_2015-leaflet-web.pdf.

2. A bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti különbségeinek csökkentése, ezáltal a nők szegénysége elleni küzdelem

CÉLKITŰZÉSEK

- **a bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti tartós különbségeinek, és ezáltal az élet során a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés nemek közötti egyenlőtlenségeinek folyamatos csökkentése;**
- **a gazdasági ágazatok és a foglalkozások esetében tapasztalható nemek közötti egyenlőtlenség jelentős csökkentése;**
- **a nők összes fizetett munkaórájának növelése, az egyenlő díjazásra vonatkozó jogszabályok tényleges végrehajtása;**
- **a veszélyeztetett csoportok, például a migráns nők és az egyedülálló szülők munkaerőpiacra jutás előtti akadályainak felszámolása;**
- **a nemek közötti nyugdíjkülönbség okainak és következményeinek kezelése.**

ACCIÓN	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
Az egyenlő díjazás elve végrehajtásának és érvényesítésének további javítása a 2006/54/EK irányelv[65] értékelésével és többek között a következőkkel: - a fizetések átláthatóságának fokozása a Bizottság ajánlásának[66] végrehajtását célzó tagállami intézkedésekről készítendő jelentés alapján; - az Európai Unió Bírósága közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatának hatásai a nem mint a jogszabályban előírt nyugdíjakat és a foglalkoztatóinyugdíj-ágazatra vonatkozó magánbiztosítási szerződéseket befolyásoló biztosításmatematikai tényező használatára, lehetséges hatásként megakadályozva, hogy a nők alacsonyabb nyugdíjat kapjanak a magasabb átlagos várható élettartamuk alapján; - a bérdiszkrimináció tilalma visszatartó hatásának javítását célzó szankciók, továbbá - az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatékony és eredményes működése a hátrányos megkülönböztetés áldozatai igazságszolgáltatáshoz való jogának elősegítése érdekében.	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2016–2017
Az egyenlő díjazás biztosítására vonatkozó tagállami erőfeszítések további támogatása, valamint a bérek, a jövedelem és a nyugdíjak nemek közötti különbségei alapvető okainak kezelése; az európai szemeszter igénybevétele (évente)	Bizottság: A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága/Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	évente

65 2006/54/EK irányelv a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (átdolgozott szöveg).
66 C(2014) 1405 final.

ACCIÓN	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
Az egyenlő díjazás európai napjának emlékezetessé tétele a továbbiakban is a tagállamok megszólítását célzó európai szintű tájékoztatási tevékenységekkel; a bér, a jövedelem és az időskori nyugdíjjogosultság közötti kapcsolatra való figyelemfelkeltéssel	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/Kommunikációs Főigazgatóság	évente
Együttműködés az egyenlőséggel foglalkozó szervekkel és a vállalatok támogatása az egyenlő díjazás biztosítását célzó erőfeszítéseik során a diverzitási charta szerinti platformok elősegítésével	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	folyamatban
A gazdasági ágazatokban és a foglalkozásokon belül érvényesülő nemi egyensúly javítását célzó további intézkedések bevezetésének mérlegelése; a digitális munkahelyekkel foglalkozó nagykoalíció igénybevétele a digitális készségeket a nők és lányok körében javító és a női foglalkoztatást az ikt-ágazatban előmozdító intézkedések támogatása érdekében*; az oktatási és a szakképzési lehetőségekre vonatkozó figyelemfelkeltést célzó tevékenységek**	Bizottság: A Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága/Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság/A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága/Kutatási és Innovációs Főigazgatóság/Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság	* 2016–2017
¨2018–2019	COM: EAC/EMPL	2016-2019
A nemek közötti egyenlőség előmozdítása valamennyi oktatási szinten és típusban, többek között a nemekre jellemző tantárgyválasztási lehetőségekkel és pályákkal összefüggésben, adott esetben a meglévő szakpolitikai és finanszírozási eszközök igénybevételével, az „Oktatás és képzés 2020” keretrendszerrel összhangban	Bizottság: Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság/A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága	2016–2019
Átfogó intézkedéscsomag[67] kidolgozásának folytatása a nemek közötti nyugdíjkülönbség különféle okainak a tagállamokkal együttműködésben történő kezelése érdekében, ideértve a mérésére és nyomon követésére szolgáló mutatót, továbbá a nemi tényezőket – például a gondozás tekintetében – enyhítő intézkedéseket	Bizottság: A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága/Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2016–2017

67 Az EPSCO Tanács 2015. júniusi következtetései alapján.

MUTATÓK	UNIÓS ÁTLAG (ÉV)
Nemek közötti bérszakadék	16,5% (2013)
Nemek közötti bérszakadék összesen	41,1% (2012)
Nemek közötti szegregáció a gazdasági ágazatokban és a foglalkozásokon belül[68]	Ágazatok: 18,9% Foglalkozások: 26,9% (2014)
A nemek közötti nyugdíjkülönbség	40,2% (2012)[69]
A nemek lefedettségére vonatkozó különbség a nyugdíjak területén	6,8% (2012)[70]
Az aktív kereső nők és férfiak szegénységi rátája	Férfiak: 9,3% Nők: 8,4% (2014)
A szegénységi küszöb alatt élők aránya és a társadalmi kirekesztés kockázata időskorban (65+)	Férfiak: 11,4% Nők: 15,6% (2014)
Szegénység vagy társadalmi kirekesztés kockázatának kitett egyszülős háztartások	49,9% (2013)

68 Beleértve a különböző ágazatokban dolgozó nők arányának elemzését
69 A 65–79 éves személyek esetében, Forrás: A szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak és az Európai Bizottságnak a nyugdíjak megfelelőségéről szóló 2015. évi jelentése.
70 A 65–79 éves személyek esetében, Forrás: A szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak és az Európai Bizottságnak a nyugdíjak megfelelőségéről szóló 2015. évi jelentése.

3. A nők és a férfiak közötti egyenlőség előmozdítása a döntéshozatalban

CÉLKITŰZÉSEK

- **a gazdasági vezető pozíciókban érvényesülő nemi egyensúly javítását célzó erőfeszítések folytatása, különösen a tőzsdén jegyzett vállalatok nem ügyvezetői igazgatói körében (az alulreprezentált nem legalább 40%-os aránya);**
- **a nemi egyensúly javítása a tőzsdén jegyzett jelentősebb vállalatok ügyvezető igazgatói körében és a tehetség-utánpótlási csatornákban;**
- **az adatgyűjtés és a nemek közötti egyensúly javítása a kutatóhelyek döntéshozatali pozícióiban;**
- **a nemek közötti egyensúly javítása a döntéshozatalban és a közéletben, többek között a sport területén;**
- **2019 végéig azon cél elérése, hogy a bizottsági felső és középvezetői pozíciókban 40% legyen a nők aránya.**

INTÉZKEDÉS	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
A tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelvet érintő 2012. évi javaslat[71] 2016-os elfogadásának további támogatása, az átültetés és a végrehajtás szigorú nyomon követése, valamint a döntéshozatalon belüli nemi egyensúly javítását célzó tevékenységek, ideértve a tagállamoknak szánt útmutatást is	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	folyamatban
A nők és a férfiak magas szintű döntéshozatali pozíciókon belüli képviseletére vonatkozó adatok gyűjtése és terjesztése, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével (EIGE) szoros együttműködésben	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	folyamatban
EIGE	folyamatban	2018
A politikai döntéshozatalon belüli nemi egyensúly javítását célzó intézkedések mérlegelése, valamint a tagállamok további ösztönzése, illetve a politikai és a közéleti döntéshozatali pozíciókon belül a nemek közötti egyensúlyt előmozdító tagállami hatósági tevékenységek támogatása	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2018
Útmutatás a tagállamok számára a kutatáson belüli döntéshozatali pozíciókra vonatkozó mennyiségi célok megvalósításának közös megközelítéséről	Bizottság: Kutatási és Innovációs Főigazgatóság	2016
A Bizottság megbízatásának végéig a felső és középvezetésében lévő nők 40%-os arányára vonatkozó cél elérése	Bizottság: Humánerőforrásügyi és Biztonsági Főigazgatóság	folyamatban

71 Lásd a Bizottság 2016. évi munkaprogramját.

MUTATÓK	UNIÓS ÁTLAG (ÉV)
A nők aránya a nemzeti tőzsdén országosan jegyzett legnagyobb társaságok legmagasabb szintű döntéshozatali testületeinek tagjai körében	21,2% (2015. április)
A nők aránya a nemzeti tőzsdén országosan jegyzett legnagyobb társaságok elnökei és vezérigazgatói körében	Elnökök: 7,1% Vezérigazgatók 3,6% (2015. április)
A nők aránya a nemzeti tőzsdén országosan jegyzett legnagyobb társaságok két legmagasabb szintű döntéshozatali testületének ügyvezető és nem ügyvezető tagjai körében	Nem ügyvezető igazgatók: 22,5% Felső vezetők: 13,7% (2015. április)
A felsőoktatási intézmények női vezetőinek aránya[72]	15,5% (2010)
A nők aránya a nemzeti/szövetségi parlamentek egyetlen kamarájában/alsóházában és az Európai Parlamentben	29% (2015. május) Európai Parlament: 37%
A nők aránya a nemzeti/szövetségi kormányok tagjai és a Bizottság tagjai körében	27% (2015. május) Európai Bizottság: 32%
A nők aránya a Bizottság felső / középvezetésén belül[73]	28% / 32% (2015. február)

72 Az SHE adatai, 2012.
73 Humánerőforrásügyi és Biztonsági Főigazgatóság.

4. A nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint az áldozatok védelme és támogatása

CÉLKITŰZÉSEK

- **a nemi alapú erőszak elleni küzdelem; az áldozatok védelme és támogatása;**
- **az adatok elérhetőségének, minőségének és megbízhatóságának javítása;**
- **figyelemfelkeltés, a hozzáállás megváltozásának előmozdítása és a megelőzés elősegítése;**
- **az áldozatok támogatásának és igazságszolgáltatáshoz való jogának javítása;**
- **a női nemi szervek megcsonkításának felszámolása.**

INTÉZKEDÉS	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
Az EU csatlakozása a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Európa tanácsi egyezményhez (Isztambuli Egyezmény), az EU hatásköreinek keretein belül és figyelembe véve a csatlakozás joghatását; ezt követően az egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása; a tagállamok további ösztönzése a ratifikálás előrevitelére	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2016
Az áldozatok jogairól szóló irányelv, valamint az európai védelmi határozatokról szóló jogszabályok végrehajtásának folytatása, különösen a nemi alapú erőszaknak kitett személyek védelemhez és támogatáshoz való hozzáférésének biztosítása érdekében	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	folyamatban
A nemi alapú erőszakra vonatkozó adatok elérhetőségének, minőségének és megbízhatóságának további javítása az Eurostattal, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével (EIGE) és az Alapjogi Ügynökséggel (FRA) folytatott együttműködés keretében; továbbá a sport területén előforduló nemi alapú erőszakra vonatkozó összehasonlítható adatok gyűjtésének folytatása egy kifejezetten erre vonatkozó tanulmány keretében*	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/ Eurostat EIGE FRA *Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság	folyamatban * 2016
A nemi alapú erőszak valamennyi formájának megszüntetésére összpontosító intézkedések folytatása és figyelemfelkeltés	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2017
A hozzáállás és a magatartások változásainak további előmozdítása figyelemfelkeltő tevékenységekkel, beleértve a női nemi szervek megcsonkításával szembeni zéró tolerancia világnapját (február 6.) és a nők elleni erőszak felszámolásának világnapját (november 25.) emlékezetessé tevő megfelelő tevékenységeket	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	évente

INTÉZKEDÉS	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
A *„Fellépés a női nemi szervek megcsonkításának megszüntetése érdekében”* című közleményben meghatározott intézkedések végrehajtásának folytatása; a női nemi szervek megcsonkításának felszámolására szolgáló megfelelő eszközök alkalmazása; e tapasztalatok hasznosítása más ártalmas gyakorlatok kezelése érdekében; a női nemi szervek megcsonkításával kapcsolatos internetes tudásplatform kialakítása az érintett szakemberek számára	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2016–2017
A szükséges intézkedések meghozatala a tagállamok emberkereskedelem elleni irányelvnek való megfelelését értékelő jelentés nyomon követése érdekében*; az emberkereskedelem nemi dimenziója kezelésének biztosítása**	Bizottság: Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság/ Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	*2016 folyamatban

MUTATÓK	UNIÓS ÁTLAG (ÉV)
Testi bántalmazást és/vagy nemi erőszakot átélt nők aránya	33% (2014. március)
Élettárs által elkövetett testi bántalmazást és/vagy nemi erőszakot átélt nők aránya	22% (2014. március)
Élettárs által alkalmazott lelki erőszakot átélt nők aránya	43% (2014. március)
Szexuális zaklatást átélt nők aránya	55% (2014. március)

5. A nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak előmozdítása az egész világon

CÉLKITŰZÉSEK

- **valamennyi emberi jog előmozdítása, védelme és teljesülése; a nők jogaival kapcsolatos kötelezettségek és kötelezettségvállalások teljes körű és tényleges végrehajtása valamennyi nemzetközi fórumon, különösen a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény, a Pekingi Cselekvési Platform, valamint a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programja keretében;**
- **annak biztosítása, hogy a nők és a lányok jogai, a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és a lányok emancipációja az ENSZ 2030-ra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje pénzügyi és nem pénzügyi végrehajtási eszközeinek, illetve felülvizsgálati, nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusainak alapvető elemei legyenek;**
- **annak biztosítása, hogy a csatlakozási folyamat során a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos uniós vívmányok elfogadása értékelés tárgyát képezzék.**

INTÉZKEDÉSEK	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
A bizottsági szolgálatoknak a *„Nemek közötti egyenlőség és a női emancipáció: a lányok és nők életének átalakítása az EU külkapcsolatain keresztül, 2016–2020”*[74] című közös munkadokumentumában meghatározott cselekvési terv végrehajtása az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben; az új keretrendszerrel összhangban az alábbiak vállalása:	Bizottság: A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatósága/Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatósága/Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága/ Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat EKSZ	2016–2019
- az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai előmozdításának támogatása a 2030-ra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtása és nyomon követése, valamint a pekingi cselekvési platform megvalósítása során;	- Bizottság: A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatósága EKSZ	- folyamatban

74 A Tanács által 2015. október 26-án jóváhagyott, 2015. szeptember 21-i SWD(2015) 182 final jelzésű dokumentum.

INTÉZKEDÉSEK	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
- az EKSZ-szel és a tagállamokkal együttműködésben a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint a lányok és a nők jogainak az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv, az ENSZ BT 1325. és 1820. sz. határozata EU általi végrehajtásának átfogó megközelítése, valamint a nők és lányok elleni erőszakról szóló 2008-as uniós iránymutatások segítségével történő előmozdítása;	- Bizottság: A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatósága/Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatósága EKSZ	- folyamatban
- a nemek közötti egyenlőséget a fejlesztési és a szomszédsági együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás során előmozdító fellépés további finanszírozása és nyomon követése, többek között az OECD nemi markereinek szisztematikus alkalmazásával a fejlesztési együttműködés során, valamint a nem-életkor marker szisztematikus alkalmazásával az EU által finanszírozott valamennyi humanitárius fellépés során, annak értékelése érdekében, hogy sor került-e a bármilyen életkorú férfiak és nők igényeinek és sebezhető pontjainak a feltárására és kezelésére;	- Bizottság: A Nemzetközi Együttműködés és a Fejlesztés Főigazgatósága/Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatósága	- folyamatban
- a továbbiakban is annak szoros nyomon követése és támogatása, hogy a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok eleget tesznek-e az EU-tagságra vonatkozó koppenhágai kritériumoknak az emberi jogok tekintetében, ideértve a férfiak és a nők közötti egyenlőséget is; a nemek közötti egyenlőség érvényesítésével kapcsolatos szempontnak az Előcsatlakozási Támogatási Eszközből (IPA) és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszközből (ENI) finanszírozott összes releváns programba való beépítésére irányuló törekvések folytatása.	- Bizottság: Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága	- folyamatban

Mutatók (lásd az ENSZ 2030-ra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének 5. célját)
A nőkkel és lányokkal szemben alkalmazott megkülönböztetés minden formájának megszüntetése mindenütt
A nők és lányok elleni erőszak valamennyi formájának – többek között az emberkereskedelem, valamint a szexuális és egyéb típusú kizsákmányolás –megszüntetése a köz- és a magánszférában
Valamennyi ártalmas gyakorlat, például a gyermekházasság, a korai és a kényszerházasság, valamint a női nemi szervek megcsonkításának felszámolása
A nem fizetett gondozási és háztartási munka elismerése és értékelése közszolgáltatások, infrastruktúra és szociális védelmi politikák biztosításával, valamint a háztartáson és – országoktól függően – a családon belüli felelősségmegosztás előmozdítása
A nők teljes körű és tényleges részvételének és a vezetési esélyegyenlőségnek a biztosítása a döntéshozatal valamennyi szintjén a politikai, a gazdasági és a közéletben
Egyetemes hozzáférés biztosítása a szexuális és reproduktív egészséghez és a reproduktív jogokhoz, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjával és a Pekingi Cselekvési Platformmal, valamint az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák záródokumentumaival összhangban elfogadottak szerint
- Arra irányuló reformok végrehajtása, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban a nők egyenlő jogokat szerezzenek a gazdasági erőforrásokhoz, valamint hozzáférést kapjanak a föld és más ingatlanformák feletti tulajdonjoghoz és ellenőrzéshez, a pénzügyi szolgáltatásokhoz, az örökséghez és a természeti erőforrásokhoz - Az alaptechnológiák, különösen az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának javítása a női emancipáció előmozdítása érdekében - Megbízható szakpolitikák és végrehajtható jogszabályok elfogadása és szigorúbbá tétele a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint a nők és lányok minden szinten megvalósítandó emancipációja érdekében

6. A nemek közötti egyenlőség érvényesítése, a nemek közötti egyenlőség finanszírozása és együttműködés valamennyi szereplővel

CÉLKITŰZÉSEK

- **a nemek közötti egyenlőség szempontjának beépítése a továbbiakban is az EU valamennyi beavatkozási területébe (a nemek közötti egyenlőség tényleges érvényesítése);**
- **a nemek közötti egyenlőségre szánt eredményes és hatékony uniós finanszírozás biztosításának folytatása;**
- **szoros együttműködés a nemek közötti egyenlőség területén tevékenykedő valamennyi érdekelttel.**

INTÉZKEDÉSEK	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó útmutatás további biztosítása, valamint a bizottsági szolgálatok közötti, e kérdésekkel kapcsolatos szoros együttműködés garantálása a nők és férfiak közötti egyenlőséggel foglalkozó szolgálatközi csoport közreműködésével	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/ minden főigazgatóság	folyamatban
A nemek közötti egyenlőség Bizottságon belüli érvényesítéséről szóló jelentés kiadásának mérlegelése	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/ minden főigazgatóság	2017
A nemek közötti egyenlőség finanszírozásának folytatása a releváns uniós programokon keresztül	Bizottság: finanszírozással foglalkozó főigazgatóságok	2017–2019
A nemek közötti egyenlőség szempontjának figyelembevétele az uniós finanszírozási programok 2020 utáni generációjának előkészítése során	Bizottság: finanszírozással foglalkozó főigazgatóságok	2017–2019
A nemzeti stratégiai dokumentumok és fejlemények figyelemmel kísérése a nemek közötti egyenlőség területén	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	2017
A bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének további elősegítése a kölcsönös tanulási programmal	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	évente háromszor

INTÉZKEDÉSEK	FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁGOK	ÜTEMEZÉS
A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével foglalkozó magas szintű csoport és a nők és férfiak esélyegyenlőségével foglalkozó tanácsadó bizottság rendszeres időközönkénti üléseinek megszervezése	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	évente kétszer
A nemek közötti egyenlőség EU-n belüli megvalósulására vonatkozó eredményjelentés kiadásának folytatása	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság	évente
Az intézkedések végrehajtásáról szóló belső jelentés kidolgozása	Bizottság: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság/ minden főigazgatóság	évente

MUTATÓK
A nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről szóló, közzétett jelentés
A releváns jövőbeli finanszírozási programok szabályozása
A nemzeti stratégiai dokumentumok végrehajtott elemzése
A bevált gyakorlatok cseréjének száma
A megszervezett ülések száma
A közzétett eredményjelentések
Kidolgozott végrehajtási jelentések

2. melléklet: Kiválasztott célok

1. Uniós szintű célok

A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiai kötelezettségvállalás (2016–2019) az alábbi meglévő célok eléréséhez fog hozzájárulni:

CÉLOK	FORRÁS
0%-os nemek közötti foglalkoztatási szakadék (20–64 év közöttiek)	Európa 2020 stratégia: 75%-os foglalkoztatásra vonatkozó cél a nők és férfiak esetében egyaránt
Gyermekgondozás biztosítása a 3 év alatti gyermekek 33%-a esetében, illetve a 3 éves és iskolaköteles kor közötti gyermekek 90%-a esetében	Az Európai Tanács 2002. évi barcelonai ülésén megállapított és a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktum (2011–2020)[75] által újólag megerősített célkitűzések
Az alulreprezentált nem képviselőinek 40%-os aránya a tőzsdén jegyzett vállalatok (a kkv-k kivételével) nem ügyvezetői beosztású igazgatótanácsi tagjai között	A tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelvre irányuló, 2012. novemberi javaslat

75 https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/119628.pdf.

2. Nemzetközi szinten elfogadott célok

2015. szeptember 25–27. között az ENSZ tagállamai a 2015 utáni időszakra vonatkozó új menetrendet[76] fogadtak el, amely 2030-ra meg kívánja szüntetni a szegénységet és elő kívánja mozdítani a közös gazdasági jólétet, a társadalmi fejlődést és a környezetvédelmet minden országban. A menetrend 17 célon alapul, amelyek között szerepel a nemek közötti egyenlőségre, valamint a nők és lányok emancipációjára vonatkozó önálló cél, konkrét célértékekkel és mutatókkal, valamint a nemi szempontokat figyelembe vevő célértékekkel más területeken.

Mivel a menetrendről az ENSZ minden tagja tárgyalt, köztük az EU és a tagállamai is, és mivel a menetrend mindenkire vonatkozik a következő 15 évben, ez a stratégiai kötelezettségvállalás hozzá fog járulni a menetrend nemi szempontokat figyelembe vevő céljaihoz, különösen az 5. cél alábbi célkitűzéseihez:

5.1. A nőkkel és lányokkal szemben alkalmazott megkülönböztetés minden formájának megszüntetése mindenütt

5.2. A nők és lányok elleni erőszak valamennyi formájának – többek között az emberkereskedelem, valamint a szexuális és egyéb típusú kizsákmányolás –megszüntetése a köz- és a magánszférában

5.3. Valamennyi ártalmas gyakorlat, például a gyermekházasság, a korai és a kényszerházasság, valamint a női nemi szervek megcsonkításának felszámolása

5.4. A nem fizetett gondozási és háztartási munka elismerése és értékelése közszolgáltatások, infrastruktúra és szociális védelmi politikák biztosításával, valamint a háztartáson és – országoktól függően – a családon belüli felelősségmegosztás előmozdítása

5.5. A nők teljes körű és tényleges részvételének és a vezetési esélyegyenlőségnek a biztosítása a döntéshozatal valamennyi szintjén a politikai, a gazdasági és a közéletben

5.6. Egyetemes hozzáférés biztosítása a szexuális és reproduktív egészséghez és a reproduktív jogokhoz, a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia cselekvési programjával és a Pekingi Cselekvési Platformmal, valamint az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák záródokumentumaival összhangban elfogadottak szerint

5.a. Arra irányuló reformok végrehajtása, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban a nők egyenlő jogokat szerezzenek a gazdasági erőforrásokhoz, valamint hozzáférést kapjanak a föld és más ingatlanformák feletti tulajdonjoghoz és ellenőrzéshez, a pénzügyi szolgáltatásokhoz, az örökséghez és a természeti erőforrásokhoz

5.b. Az alaptechnológiák, különösen az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának javítása a női emancipáció előmozdítása érdekében

5.c. Megbízható szakpolitikák és végrehajtható jogszabályok elfogadása és szigorúbbá tétele a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint a nők és lányok minden szinten megvalósítandó emancipációja érdekében

76 https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld.

3. melléklet:
Nemek közötti egyenlőség szempontjának beépítése az Európai Bizottság valamennyi humánerőforrás-gyakorlatába és -politikájába

A sokféleség fogalma elismeri a személyzet kvalitásainak a Bizottságon belül is meglévő készségekben, kompetenciákban, sajátosságokban, személyiségekben és ismeretekben megnyilvánuló rendkívüli változatosságát. Ezért a sokféleség kezelése stratégiai jelentőségű lesz az intézmény számára, és erős politikai támogatottságot fog élvezni. Ezzel összefüggésben külön hangsúlyt kap majd a felső vezetés azzal kapcsolatos felelőssége, hogy ezen a szinten gondoskodjon az eredményekről.

A Bizottság három prioritási területet vesz majd figyelembe:
- minden munkatárs számára előnyös, inkluzív és eredményorientált munkakörnyezet;
- a közép- és a felső vezetésen belül a nők 40%-os arányának elérése a Bizottság megbízatásának végére, valamint
- kiválóság megvalósítása a fogyatékossággal élő munkatársak vonzása és megtartása területén.

A Bizottság munkakörnyezetének eredményorientáltnak kell lennie annak érdekében, hogy a munkatársai szabadon és önállóan szervezhessék meg munkájukat és szabadon kezelhessék a munka és más tevékenységek közötti kapcsolatot (munka és magánélet egyensúlya). Lehet több olyan kommunikációs tevékenység, illetve több olyan tanulási és fejlesztési keret, amely kiválthat és fenntarthat egy valóban inkluzív munkahelyre való áttérést.

4. melléklet:
E stratégiai kötelezettségvállalás céljainak és célkitűzéseinek eléréséhez a 2014–2020 közötti időszakban hozzájáruló uniós finanszírozási programok

A 2014–2020 közötti időszakban számos uniós finanszírozási program lehetővé teszi a nemek közötti egyenlőség előmozdítását és érvényesítését, többek között a következők:

- az európai strukturális és beruházási alapok;
- a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap;
- a Jogok, egyenlőség és polgárság program;
- a „Horizont 2020" kutatási és innovációs keretprogram;
- az Erasmus + (uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram);
- az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (a transzeurópai hálózatokkal kapcsolatos projektek társfinanszírozására szolgáló uniós program);
- a Fejlesztési Együttműködési Eszköz;
- az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz;
- a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze, valamint
- a foglalkoztatás és társadalmi innováció programja.

A nemek közötti egyenlőségre szánt **indikatív finanszírozás** olyan programok esetében biztosítható, amelyek tartalmaznak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos célkitűzést, és amelyek alkalmaznak a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, az elkülönített összegek pontosítását lehetővé tevő mutatókat.

Európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok)

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó esb-alapok – különösen az Európai Szociális Alap (ESZA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) – kulcsfontosságú pénzügyi ösztönzőt jelentenek a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdításához. A tagállamok és a Bizottság által elfogadott operatív programok alapján a 2014–2020 közötti időszakban az EU becslések szerint megközelítőleg **5,85 milliárd EUR**-t költ majd a nemek közötti egyenlőséget előmozdító intézkedésekre.

A 2014–2020 közötti időszakban az ESZA kiadásaiból a nemek közötti egyenlőségre programozott összeg megközelítőleg **4,6 milliárd EUR**, ebből 1,6 milliárd EUR-t szánnak a „nemek közötti egyenlőség minden területen, többek között a foglalkoztatáshoz való hozzáférés és a munkahelyi előmenetel terén, a munka és a magánélet összeegyeztetése és az „azonos munkáért azonos bér" elvének előmozdítása" elnevezésű, 12 tagállam[77] által választott beruházási prioritásra.

Az EU a Regionális Fejlesztési Alapból megközelítőleg **1,25 milliárd EUR**-t programoznak a gyermekgondozási infrastruktúrába való beruházásra.

77 AT, CZ, DE, ES, FI, GR, HU, IT, PL, PT, SK és UK.

Jogok, egyenlőség és polgárság program

Az EU mintegy **440 millió EUR**-t különített el a kilenc egyedi célkitűzéssel rendelkező Jogok, egyenlőség és polgárság programra, amelynek egyik célkitűzése a nemek közötti egyenlőségre, egy másik pedig a nőkkel, a gyermekekkel és a fiatalokkal szembeni erőszak megelőzésére és az ezek elleni küzdelemre, valamint az áldozatok és a veszélyeztetett csoportok védelmére vonatkozik. Ez a két célkitűzés a **Jogok, egyenlőség és polgárság programra szánt pénzeszközöknek** mintegy **35%-át** kapja.

Fejlesztési Együttműködési Eszköz

Sok más célirányos intézkedés közül a nők és lányok életének javítására a **„Globális közjavak és kihívások" elnevezésű, a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó tematikus egyedi programból** elkülönített összeg **100 millió EUR** lesz. Ebből 70 millió EUR-t különítenek el „a nemek, a női emancipáció és a lányok jogai" költségvetési tételre és 30 millió EUR-t „a gyermekek jólléte" tételre, ebből 18 millió EUR-t a női nemi szervek megcsonkításához és a gyermekházassághoz hasonló ártalmas gyakorlatok kezelésére.

Ezen túlmenően a nemek közötti egyenlőséget érvényesítik majd kétoldalú és regionális földrajzi programokban. A példák között szerepel a Fejlesztési Együttműködési Eszköz Ázsia–Latin-Amerika programja, amely 16–18 millió EUR-t rendel a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó egyedi intézkedésekhez, illetve az Albániának szánt, 2 millió EUR összegű nemek közötti egyenlőség eszköze.

„Horizont 2020" keretprogram

A „Horizont 2020" keretprogram háromféleképpen mozdítja elő a nemek közötti egyenlőséget:

- nemi egyenlőség a tanácsadó csoportokon belül (50%-os cél) és az értékelő testületeken belül (40%-os cél) — az adatokat a „Horizont 2020" keretprogram nyomonkövetési jelentéseiben teszik közzé;
- a keretprogram arra ösztönzi a támogatások kedvezményezettjeit, hogy tűzzék ki célul a projektekben részt vevő kutatócsoportokon belül a nemek közötti egyenlőséget és esélyegyenlőséget, továbbá
- a kutatási tartalom nemi dimenziója (azaz a nők és a férfiak biológiai tulajdonságainak és a társadalmi/kulturális tényezőknek a figyelembevétele).

Ezen túlmenően a „Tudomány a társadalommal és a társadalomért" című, a 2014–2017 közötti időszakra vonatkozó munkaprogramon belül mintegy **43 millió EUR** költségvetést különítenek el **a nemek közötti egyenlőség kutatási rendszeren és a kutatóhelyeken belüli tudatosítását és megvalósítását előmozdító projektekre**.

5. melléklet:
A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégiák/cselekvési tervek (2015. szeptember)

Pozitív fejlemény, hogy egyre több tagállam fogad el a nemek közötti egyenlőséggel koherens és összehangolt kereten belül foglalkozó nemzeti stratégiát vagy cselekvési tervet. Ezen túlmenően számos tagállam elfogadott konkrét kihívásokkal, például a nemi alapú erőszakkal foglalkozó tematikus cselekvési tervet. A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szakpolitikák tényleges végrehajtása az egyes tagállamokban és szakpolitikai területeken az eltérő társadalmi-gazdasági, kulturális és intézményi feltételek miatt egyenlőtlen. A nemzeti stratégiák és cselekvési tervek kialakítását és végrehajtását a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó korábbi európai keretrendszerek befolyásolták, amelyeket a tagállamok a nemzeti fejlemények határozott mozgatóerejének tekintenek.[78]

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Ausztria	A nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2014)	KJ[79]
	A nők és a férfiak munkaerő-piaci egyenlőségére vonatkozó nemzeti cselekvési terv	KJ
	Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 4. nemzeti cselekvési terv (2015–2017)	KJ
	Az 1325. sz. ENSZ BT határozat végrehajtásáról szóló, felülvizsgált nemzeti cselekvési terv (2012-től felülvizsgált nemzeti cselekvési terv)	KJ
	A nők egészségére vonatkozó nemzeti cselekvési terv	KJ
Belgium	A házastársi erőszak és a családon belüli erőszak más formái elleni küzdelemre vonatkozó 4. nemzeti cselekvési terv (2010–2014)[80]	KJ
	A nemi alapú erőszak elleni küzdelemről szóló nemzeti cselekvési terv (2015–2019)	
	A nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről szóló szövetségi cselekvési terv (2015–2019)	KJ
	A nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, az 1325. sz. ENSZ BT határozatot végrehajtó 2. nemzeti cselekvési terv (2013–2016)	KJ
	Az emberkereskedelem és az embercsempészet elleni küzdelemre vonatkozó 3. nemzeti cselekvési terv (2015–2019)	KJ

78 Avances recientes y prioridades actuales en el área de la igualdad de género, Red Europea de Expertos en Igualdad de Género (ENEGE), 2014.
79 El PAN se estableció inicialmente para el período 2010-2013; el Gobierno lo prorrogó al período 2013-2018.
80 El PAN se diseñó principalmente para luchar contra la violencia doméstica, pero ahora también aborda la mutilación genital femenina, los matrimonios forzados y la violencia relacionada con el honor.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Bulgária	A nemek közötti egyenlőség előmozdítására vonatkozó nemzeti stratégia (2009–2015)	KJ
	A nemek közötti egyenlőség előmozdítására vonatkozó éves nemzeti cselekvési terv (2009–2015)	KJ
Horvátország	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti politika (2011–2015)	KJ/PJ
	A nők vállalkozásának fejlesztését célzó stratégia (2014–2020) és a végrehajtására vonatkozó cselekvési terv	KJ
	A megkülönböztetés elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti terv (2015–2020)	T[81]
	A családon belüli erőszakkal szembeni országos védelemre vonatkozó stratégia (2011–2016)	KJ
	A nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. ENSZ BT határozat végrehajtására vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2011–2014)	KJ
	Az emberi jogok védelmére és előmozdítására vonatkozó nemzeti program (2013–2016)	KJ
	Az emberkereskedelem felszámolására vonatkozó nemzeti terv (2012–2015)	KJ
Ciprus	A családon belüli erőszak megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló nemzeti cselekvési terv (2010–2013)	KJ[82]
	A férfiak és nők közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia (2014–2017)	KJ
	Az oktatáson belül a nemek közötti egyenlőségről szóló nemzeti cselekvési terv (2014–2017)	KJ
	Az emberkereskedelemre vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2013–2015)	KJ
Cseh Köztársaság	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti terv – A nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítását érintő kormányzati prioritások és eljárások (1998 óta évente)	KJ
	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó stratégia (2014–2020)	KJx
	A nők politikai és döntéshozatali pozíciókon belüli egyenlő képviseletére vonatkozó cselekvési terv (2015)	KJ
	A családon belüli erőszak megelőzésére vonatkozó 2. nemzeti cselekvési terv (2015–2018)	KJ

81 Los grupos de trabajo que redactan el plan han empezado a identificar los problemas y establecer las metas en el ámbito laboral.
82 El comité asesor está elaborando el 2º PAN para el período 2016-2018, que incorporará acciones no incluidas en el primer Plan, como la creación de una base de datos central unificada.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Dánia	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó éves nemzeti cselekvési terv	PJ[83]
	A nemek közötti egyenlőség érvényesítésére vonatkozó nemzeti cselekvési tervek (2007–2011; 2012-től)	KJ
	A gyermekekre és a családokra vonatkozó stratégia (2012–2020)	
	A családon belüli erőszak elleni küzdelemről szóló cselekvési terv (2014)	KJ
	Az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló cselekvési terv (2015–2018)	KJ
	A becsületbeli erőszakra vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2012-től)	KJ
Észtország	A nők és férfiak közötti bérszakadék enyhítésére irányuló cselekvési terv (2012–2016)	KJ
	A gyermekekre és a családokra vonatkozó fejlesztési terv (2012–2020)	KJ
	Az erőszak megelőzésére vonatkozó fejlesztési stratégia (2015–2020)[84]	KJ
	A jólétet szolgáló fejlesztési terv (2016–2023)[85]	T
Finnország	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó kormányzati cselekvési terv (2011–2015)	KJ
	A nőkkel szembeni erőszak visszaszorítására irányuló nemzeti cselekvési terv (2010–2015)	KJ
Franciaország	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv; a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó törvényjavaslat (2012 óta)	PJ
	A nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemre irányuló hároméves cselekvési tervek (2008–2010; 2011–2013; 2014–2016)	KJ[86]
Németország	A munkaerőpiacra való visszatérési kilátásokra vonatkozó cselekvési program (2008 óta)	KJ
	A nemek közötti egyenlőségről szóló első jelentés (a szövetségi kormány nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikájára vonatkozó referenciakeret) (2011)	KJ
	A nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemre irányuló 2. kormányzati cselekvési terv	KJ
Görögország	A nemek közötti tényleges egyenlőségre vonatkozó nemzeti program (2010–2013, meghosszabbítás 2015-ig)[87]	KJ
	A társadalmi befogadásról szóló nemzeti terv (2014), amely a nemek közötti egyenlőséget és a megkülönböztetés elleni küzdelmet is előmozdítja	KJ

83 El PAN se presenta y debate en el Parlamento cada año.
84 Destinada a reducir la violencia doméstica, contra los niños y sexista, y la trata de seres humanos.
85 Trabajo, empleo, seguridad social, inclusión social, igualdad entre mujeres y hombres e igualdad de oportunidades.
86 El Gobierno presenta los planes a modo de directrices, sin ley marco.
87 En julio de 2015 se creó un grupo de trabajo para la actualización del programa.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Magyarország	1004/2010 (I.21.) kormányhatározat; a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és Célok 2010–2021	KJ
	Az Emberkereskedelem Elleni Küzdelemről szóló 2013–2016 közötti Nemzeti Stratégia	PJ
Írország	A nőkre vonatkozó nemzeti stratégia (2007–2016)	KJ
	A nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 2. nemzeti cselekvési terv (2015)	
	A családon belüli, a nemi és a nemi alapú erőszakra vonatkozó nemzeti stratégia (2010–2014)[88]	KJ
	Az emberkereskedelem megakadályozására és az ellene folytatott küzdelemre irányuló nemzeti cselekvési terv (2009)[89]	KJ
Olaszország	A családon belüli nemi alapú erőszak és bántalmazás kezelésére vonatkozó szabályokat tartalmazó nemzeti reformprogram (2014)	KJ
	A nemi erőszak és zaklatás elleni rendkívüli cselekvési terv (2010 óta)	KJ
Lettország	A nők és férfiak közötti egyenlőség megvalósítására vonatkozó terv (2012–2014)	KJ
	Az állami családpolitikára vonatkozó iránymutatás (2011–2017), amely a családon belüli erőszakot is tárgyalja	KJ
	A nők és férfiak esélyegyenlőségére és a nők jogaira vonatkozó iránymutatás (2016–2020)	T
Litvánia	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó nemzeti program (2010–2014)	KJ/PJ
	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó nemzeti program (2010–2014) végrehajtásáról szóló jelentés (2015)	KJ
	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó nemzeti program (2015–2021)	KJ/PJ
	A nemzeti programok végrehajtására vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2015–2017)	KJ

88 Se espera que el Gobierno apruebe en breve la segunda estrategia nacional.
89 La redacción del PAN sucesor se encuentra en fase avanzada.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Luxemburg	A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2009–2014, aktualizált változat: 2015–2018)	KJ
	A nemek döntéshozatalon belüli képviseletének javítására irányuló stratégia (2014)	KJ
	A munka és a magánélet összeegyeztetésére vonatkozó kormányprogram (2014–2019)	KJ
	A nők és férfiak gazdasági és politikai döntéshozó testületeken belüli jobb egyensúlyának elérésére irányuló kormányzati stratégia (2014)	KJ
	A szexuális és érzelmi nevelésről szóló nemzeti cselekvési terv (2012)	KJ
Málta	A nőkkel szembeni erőszakról szóló nemzeti cselekvési terv (2013–2015)[90]	KJ
	A nemek közötti egyenlőség gyakorlati érvényesítésére vonatkozó kormányzati irányelvek (2012)[91]	PJ
Hollandia	Az emancipációra vonatkozó főbb irányelvek (2013–2016)	KJ
	Az államigazgatás legfelsőbb szintjein dolgozó nőkre vonatkozó különterv (2013)	KJ
Lengyelország	Az egyenlő bánásmódra vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2013–2016)	KJ[92]
	A családon belüli erőszak elleni nemzeti program (2006–2013, aktualizált változat: 2014–2020)	KJ
	A humántőke fejlesztésére vonatkozó stratégia (2020)	KJ
Portugália	A nemek közötti egyenlőségre, az állampolgárságra és a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó 5. nemzeti terv (2014–2017)	KJ
	A családon belüli és a nemi alapú erőszak megelőzésére és az ezek elleni küzdelemre vonatkozó 5. nemzeti terv (2014–2017)	KJ
	Az emberkereskedelem elleni 3. nemzeti terv (2014–2017)	KJ
	A női nemi szervek megcsonkításának megakadályozására és felszámolására vonatkozó 3. cselekvési program (2014–2017)	KJ
Románia	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó nemzeti stratégia (2010–2012, aktualizált változat: 2014–2017)	KJ
	A családon belüli erőszak megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó nemzeti stratégia (2013–2017) és cselekvési terv	KJ

90 El plan se anunció en 2012.
91 Reitera que las entidades estatales y las organizaciones del sector público son responsables de la aplicación de las políticas de igualdad y la integración de dichas políticas.
92 La Ley contra la discriminación exige la elaboración del PAN.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Szlovákia	A nőkkel szembeni erőszak megelőzésére és felszámolására vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2014–2019)	KJ
	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégia (2014–2019)	KJ
	A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti cselekvési terv (2014–2019)	KJ
Szlovénia	A családon belüli erőszak megelőzésére vonatkozó nemzeti programról szóló határozat (2009–2014)	KJ
	A nők és férfiak esélyegyenlőségére vonatkozó nemzeti programról szóló határozattervezet (2015)	T[93]
Spanyolország	Az esélyegyenlőségre vonatkozó stratégiai terv (2014–2016)	KJ
	A nők és férfiak munkaerő-piaci egyenlőségére és a bérdiszkrimináció tilalmára vonatkozó különterv (2015–2017)	T
	A nők és férfiak információs társadalmon belüli egyenlőségére vonatkozó 2. cselekvési terv (2014–2017)	KJ
	A nőkkel szembeni erőszak felszámolására vonatkozó nemzeti stratégia (2013–2016)	KJ
	A nők és férfiak vidéki térségeken belüli egyenlőségére vonatkozó terv (2015–2018)	KJ
	A családtámogatásra vonatkozó átfogó terv (2015–2017)	KJ
	A nők és lányok szexuális kizsákmányolás céljával folytatott kereskedelme elleni küzdelemre vonatkozó átfogó terv (2015–2018)	KJ
	A női nemi szervek megcsonkítása elleni nemzeti jegyzőkönyv (2015)	KJ

93 El proyecto de resolución se debatió en el Consejo de Expertos para la Igualdad entre Mujeres y Hombres en febrero de 2015 y lleva sometido a debate público desde el 2 de abril de 2015.

ACTIONS	ELFOGADOTT DOKUMENTUMOK	STÁTUSZ*
Svédország	2011/12:3. számú kormányzati közlemény a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célkitűzésről (2011–2014)	KJ
	2008/09:198. számú kormányzati közlemény: A nemek között a munkaerő-piacon és az üzleti szektorban érvényesítendő egyenlőségre vonatkozó stratégia (2009)	KJ
	2007/08:39. számú kormányzati közlemény: A férfiak által nőkkel szemben elkövetett erőszakra, a becsületbeli erőszakra és az elnyomásra, valamint az azonos neműek kapcsolataiban elkövetett erőszakra vonatkozó cselekvési terv (2008, aktualizált változat: 2011–2014)	KJ
	A fiatalok akaratuk elleni házasságkötésének megelőzésére és megakadályozására vonatkozó cselekvési terv (2010)	KJ
	A nemek közötti egyenlőség érvényesítésére vonatkozó stratégia minisztériumok számára (2012–2015)	KJ
Egyesült Királyság	Az egyenlőségről szóló 2010. évi törvény (a közszférán belüli egyenlőségre vonatkozó kötelezettség 2011-ben került bele)	PJ
	Az egyenlőségre vonatkozó stratégia: egy méltányosabb Nagy-Britannia kiépítése (2006–2016)	PJ
	A nőkkel és lányokkal szembeni erőszak megszüntetésére vonatkozó felhívás (évente felülvizsgált cselekvési tervek; a legutóbbi 2014. márciusi)	PJ
	A nőkkel és lányokkal szembeni erőszak kezelésére vonatkozó cselekvési terv (2011 óta)	KJ
	A női nemi szervek megcsonkításának megelőzésére vonatkozó program (2014)	KJ

Források: ENEGE országszakértők (az egyes országokra vonatkozó adatlapok, 2015. február), EIGE, Európai Bizottság, Európai Parlament.

* PJ: parlament által jóváhagyott, KJ: kormány által jóváhagyott, T: tervezet

6. melléklet:
A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tagállami stratégiák/cselekvési tervek által érintett főbb szakpolitikai területek (2015. szeptember)

A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiák eredetileg a munkaerőpiacra összpontosítottak, a foglalkoztatás terén a nőkkel és férfiakkal szembeni egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok és szabályozási intézkedések bevezetésével. Az elmúlt években a társadalmi-gazdasági változások hatására a tagállamok más releváns területekre is kiterjesztették beavatkozásaikat, mind a munkaerőpiacon (bérszakadék, munkaidő, munka és magánélet egyensúlya), mind pedig más területeken, például a nőkkel szembeni erőszak, az egészségügy, a gazdasági és politikai döntéshozatal területén.[94] A szakpolitikai területek a következőképpen szerepelnek a tagállami stratégiákban és cselekvési tervekben:

	A társadalmi befogadás és a szegénység	Oktatás és képzés	Egészségügyhöz való hozzáférés	Nemi alapú erőszak	Gazdaság és munkaerőpiac	Nemi sztereotípiák	A munka és a családi élet összeegyeztetése	Döntéshozatal
Ausztria	x	x	x	x	x	x	x	x
Belgium	x			x	x			x
Bulgária	x	x	x	x	x	x	x	
Ciprus	x	x	x	x	x	x	x	x
Cseh Köztársaság	x	x	x	x	x	x	x	
Dánia	x	x	x	x	x	x	x	x
Észtország		x		x	x	x	x	
Franciaország	x	x	x	x	x	x	x	x
Németország	x	x	x	x	x	x	x	x
Görögország	x	x	x	x	x	x	x	x
Magyarország	x	x	x	x	x	x	x	x

94 Avances recientes y prioridades actuales en el área de la igualdad entre mujeres y hombres, ENEGE, 2014.

	A tár-sadalmi befogadás és a sze-génység	Oktatás és képzés	Egészség-ügyhöz való hozzáférés	Nemi alapú erőszak	Gazdaság és munka-erőpiac	Nemi sztereotí-piák	A munka és a családi élet össze-egyeztetése	Döntésho-zatal
Írország	x	x	x	x	x	x	x	x
Olaszország	x			x	x	x	x	x
Lettország				x	x	x	x	
Litvánia		x	x	x	x		x	
Luxemburg	x	x	x	x	x	x	x	x
Málta	x	x	x	x	x	x	x	x
Hollandia	x	x	x	x	x	x	x	x
Portugália	x	x	x	x	x	x	x	
Románia	x	x		x	x	x	x	
Szlovénia	x	x	x	x	x	x	x	x
Spanyolország	x	x	x	x	x	x	x	x
Svédország	x	x	x	x	x	x	x	
Horvátország	x	x	x	x	x	x	x	x
Finnország	x	x	x	x	x	x	x	x
Lengyelország	x	x	x	x	x	x	x	x
Szlovákia	x	x	x	x	x	x	x	x
Egyesült Királyság	x	x	x	x	x	x	x	x

Forrás: ENEGE országszakértők, EIGE, Európai Bizottság, Európai Parlament

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány:
  az EU Bookshopból (http://bookshop.europa.eu),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
  az Európai Unió képviseletein keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
  nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
  a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm)
  vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (http://bookshop.europa.eu).

DS-04-15-858-HU-N

Kiadóhivatal

ISBN 978-92-79-53417-1